

TANTÁRGYI ADATLAP

1. Adatok a képzési programról

1.1. Felsőoktatási intézmény	Partiumi Keresztény Egyetem
1.2. Kar	Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar
1.3. Tanszék	Humántudományi Tanszék
1.4. Tanulmányi terület	Neveléstudományok
1.5. Képzési szint	BA (alapképzés)
1.6. Szak	Az óvodai és az elemi oktatás pedagógiája

2. A tantárgyra vonatkozó adatok

2.1. A tantárgy neve	Értékelélmélet – PP2101
2.2. A kurzust oktató tanár	dr. Bordás Andrea
2.3. A szeminárium oktató tanár	Szentes Henrietta
2.4. Évfolyam	II.
2.5. Félév	3.
2.6. Számonkérés módja	Folyamatos értékelés
2.7. A tantárgy típusa	Kötelező

3. Becsült tanulási idő

3.1. Heti óraszám	4	3.2. kurzus	2	3.3. szem./labor	2
3.4. A tantervben szereplő összes óra	56	3.5. kurzus	28	3.6. szem./labor	28
A tanulási idő megoszlása					Órák
Tankönyv, könyvészeti forrás, jegyzet alapján történő tanulás					14
További dokumentáció a könyvtárban, elektronikus felületeken, vagy terepen					12
Szeminárium/labor feladatok elvégzés, referátumok, portfóliók, esszék					12
Tutorális tevékenységen való részvétel					4
Vizsga					2
Más tevékenységek					
3.7. Az egyéni (nem tantervben szereplő) tanulás óraszám					44
3.8. Teljes félévi óraszám (tantervi és egyéni)					100
3.9. Kreditek száma					4

4. Tantárgyi előfeltételek (ha szükséges)

4.1. tantervi, kurrikuláris	-
4.2. kompetenciákhoz kapcsolódó	-

5. Feltételek (ha szükséges)

5.1. a kurzustartás feltételei	- felszerelt tanterem (laptop, projektor, internet)
5.2. a szeminárium/labor tartásának feltételei	- felszerelt tanterem (laptop, projektor, internet), mozgatható asztalok kiscsoportos tevékenységhez

6. A tantárgy révén megszerzett sajátos kompetenciák

6.1. Szakmai kompetenciák	K1 A különböző életkori/felkészültségi szintekhez és célcsoportokhoz igazított képzési vagy oktatási programok tervezése K3 Az óvodáskorú/iskoláskorú gyermekek tanulási folyamatainak, eredményeinek és fejlődésének értékelése. K6 Önértékelés és a szakmai gyakorlat és a karrierfejlesztés folyamatos javítása
---------------------------	--

6.1. Szakmai kompetenciák	K1 A különböző életkori/felkészültségi szintekhez és célcsoportokhoz igazított képzési vagy oktatási programok tervezése K3 Az óvodáskorú/iskoláskorú gyermekek tanulási folyamatainak, eredményeinek és fejlődésének értékelése. K6 Önértékelés és a szakmai gyakorlat és a karrierfejlesztés folyamatos javítása
6.2. Transzverzális kompetenciák	TK1 A neveléstudományi szakemberekre jellemző, explicit értékválasztásokon alapuló szakmai etikai elvek és szabályok alkalmazása. TK2 Hatékony együttműködés szakmai, interdiszciplináris munkacsoportokban, a neveléstudományok területén a projektek és programok fejlesztésére jellemzően. TK3 Az élethosszig tartó tanulás hatékony módszereinek és technikáinak alkalmazása a folyamatos szakmai képzés és fejlődés érdekében.

7. A tantárgy célkitűzései (a megszerzett kompetenciákhoz kapcsolódóan)

7.1. Általános célok	Az elsajátított ismeretek felhasználása az oktatási jelenségek elemzésében és értelmezésében, - az értékelésmélelet és -módszertan területére jellemző főbb fogalmak, kifejezések megfelelő használata, - pedagógiai helyzetek megfigyelése és tudatos elemzése, - a már megtapasztalt pedagógiai valóság kritikus és reflektív elemzése, - az általános iskolai és óvodai oktatásban az értékelés során alkalmazott módszerek és technikák összehasonlítása. - az elméleti ismeretek kiválasztása és kreatív alkalmazása a szemináriumi munkafeladatok megoldása vagy a pedagógiai gyakorlatban a tanórák tervezése során. - tudatában lenni saját önértékelési készségük szintjének és azt optimalizálni - fejlesszék szóbeli és írásbeli kommunikációs készségüket,
7.2. Sajátos célok	- Az értékelés/autóértékelés mint a tanulási folyamat központi eleme fontosságának megértése - Az oktatási docimológia területének kortárs irányelveinek ismerete - Az értékelés funkcióinak, formáinak és tartalmának jellemzése - Az értékelési módszerek és technikák hasznosságának összehasonlítása előnyeik és korlátaik tekintetében - A javítás zavaró tényezőinek és a helyes javítás követelményeinek azonosítása - Az értékelési eszközök létrehozásához, az írásbeli tesztek javításához és javításához, valamint a teljesítményleírások elkészítéséhez szükséges készségek elsajátítása.

8. Tantárgy tartalom

8.1. Kurzus (előadás)	Oktatási módszerek	Megjegyzések
1. Téma: A pedagógiai értékelés fogalma Kulcsszavak: docimológia, értékelés, ellenőrzés	Előadás, magyarázat, szemléltető példa, irányított felfedezés, tanulmányok elemzése/megvitatása.	2 óra
2. Téma: A pedagógiai értékelés szintjei Kulcsszavak: mikro-, mezo- és makroszintű értékelés, nemzetközi teljesítménymérések, PIRLS, TIMSS, PISA-vizsgálatok,	Előadás, magyarázat, szemléltető példa, irányított felfedezés.	2 óra
3. Téma: A pedagógiai értékelés formái Kulcsszavak: diagnosztikus, formatív, szummatív értékelés	Előadás, magyarázat, szemléltető példa, irányított felfedezés.	2 óra
4. Téma: A pedagógiai értékelés funkciói. Kulcsszavak: fejlesztő, formáló funkció, informáló, tájékoztató funkció, visszacsatolást biztosító funkció, kontroll, hatékonyságnövelő, minőségbiztosító funkció, minősítő, szelekciós, klasszifikációs funkció, előrejelző, prognosztizáló funkció, pályaorientáló, tehetségfelismerő funkció;	Előadás, magyarázat, szemléltető példa, irányított felfedezés, tanulmányok elemzése/megvitatása.	2 óra

5. Téma: Az értékelés mint viszonyítás Kulcsszavak: normaorientált, kritériumorientált, standardra vonatkoztatott értékelés	Előadás, magyarázat, szemléltető példa, irányított felfedezés,	
6. Téma: Az értékelés folyamata Kulcsszavak: mérés, minősítés, döntéshozás, célok, teljesítményszint, bemeneti tényezők, folyamat tényezők, kimeneti tényezők, a szaktárgyi tudás szintjei, közvetlen, közvetett ellenőrzés, osztályozás és az osztályozás alternatívái, minimálisan elvárt tudás, optimális tudás	Előadás, magyarázat, szemléltető példa, irányított felfedezés, tanulmányok elemzése/megvitatása.	2 óra
7. Téma: Az értékelés hagyományos módszerei Kulcsszavak: az információgyűjtés lehetséges formái, szóbeli felmérés, írásbeli felmérés, tárgyi, mozgásos feladatokhoz kötődő ellenőrzés, folyamatos megfigyelés,	Előadás, magyarázat, szemléltető példa, irányított felfedezés, tanulmányok elemzése/megvitatása.	2 óra
8. Téma: Az értékelés alternatív módszerei Kulcsszavak: tanulói kísérletek, projektek, portfólió, gondolattérkép, kockázás, kétkörös, kerekasztal beszélgetés, akadémikus vita, forró szék, állókép, szoborcsoport, fogalomtáblázat, jellemtérkép	Előadás, magyarázat, szemléltető példa, irányított felfedezés, tanulmányok elemzése/megvitatása.	2 óra
9. Téma: Tantárgytesztek, feladatlapok Kulcsszavak: objektivitás, megbízhatóság, érvényesség, a feladatlap készítésének lépései, az objektív értékelést biztosító tesztkérdés-típusok, item, javítókulcs, itemes súlyozás, empirikus súlyozás	Előadás, magyarázat, szemléltető példa, irányított felfedezés, tanulmányok elemzése/megvitatása.	2 óra
10. Téma: Az osztályozás és az osztályozás alternatívái Kulcsszavak: érdemjegy, minősítés, az osztályozás funkciói és funkciózavarai, árnyalt, szöveges értékelés, a skála szűkítése, szélesítése, osztályzatvektor, önértékelés,	Előadás, magyarázat, szemléltető példa, irányított felfedezés, tanulmányok elemzése/megvitatása.	2 óra
11. Téma: A fejlesztő értékelés Kulcsszavak: minősítő értékelés, fejlesztő értékelés, kapcsolatok, kompetencia, autonómia, egyéni beszélgetés, jelzőlámpa módszer, értékelő füzet, T-kártyák, önértékelés, társértékelés, reflexió, egyéni fejlődési terv, tanulási napló, a fejlődési tendenciák nyomon követése hosszú távon	Előadás, magyarázat, szemléltető példa, irányított felfedezés, tanulmányok elemzése/megvitatása.	2 óra
12. Téma: Motiváció – teljesítmény – értékelés Kulcsszavak: kognitív diszonzancia és az elégtelen jutalom pszichológiája, a minimálisan elégséges jutalom, büntetés, teljesítménymotiváció, sikerorientált személyiség, kudarcorientált személyiség, motivációs zavar, szorongás, distressz, eustressz, a stressz heurisztikus modellje	Előadás, magyarázat, szemléltető példa, irányított felfedezés, tanulmányok elemzése/megvitatása.	2 óra
13. Téma: Az értékelés objektivitását károsító tényezők Kulcsszavak: kontraszt effektus, kategorizálás, előítéletek, Pygmalion-effektus, Holdudvar-effektus, jólelkűség-effektus, szóródáscsökkenési hiba	Előadás, magyarázat, szemléltető példa, irányított felfedezés, tanulmányok elemzése/megvitatása.	2 óra
14. Téma: Fekete pedagógia Kulcsszavak: Diszfunkcionális nevelési hatások, a tanulmányi teljesítmények értékelése, a személyiség becsmérlése, a megalázás, lelki terror, verbális és fizikai agresszió, méltatlan tanári viselkedés, indokolatlan gyanúsítás, önértékelési problémák, szociális kapcsolatok, pályaszocializációs	Előadás, magyarázat, szemléltető példa, irányított felfedezés, tanulmányok elemzése/megvitatása.	2 óra

összefüggések		
8.2. Szeminárium	Oktatási módszerek	Megjegyzések
1. Az értékelés filozófiái	Csoportos tevékenységek, vita, esettanulmányok kidolgozása/ elemzése, tudományos cikkek elemzése, megbeszélése.	2 óra
2. Nemzetközi teljesítménymérés, PISA, PIRLS, TIMSS	Csoportos tevékenységek, vita, esettanulmányok kidolgozása/ elemzése, tudományos cikkek elemzése, megbeszélése.	2 óra
3. Az országos kompetenciamérés, értékelés	Csoportos tevékenységek, vita, esettanulmányok kidolgozása/ elemzése, tudományos cikkek elemzése, megbeszélése.	2 óra
4. A gyermek megismerése – a pedagógiai információgyűjtés lehetőségei az óvodában	Csoportos tevékenységek, vita, esettanulmányok kidolgozása/ elemzése, tudományos cikkek elemzése, megbeszélése.	2 óra
5. Az óvodai értékelés dokumentumai: A korai tanulás és fejlődés alapvető mérföldkövei a születés és a 7 éves kor közötti időszakban	Csoportos tevékenységek, vita, esettanulmányok kidolgozása/ elemzése, tudományos cikkek elemzése, megbeszélése.	2 óra
6. Iskolaérettség	Csoportos tevékenységek, vita, esettanulmányok kidolgozása/ elemzése, tudományos cikkek elemzése, megbeszélése.	2 óra
7. Értékelő jelentés a tanulók fejlődéséről az előkészítő osztályban	Csoportos tevékenységek, vita, esettanulmányok kidolgozása/ elemzése, tudományos cikkek elemzése, megbeszélése.	2 óra
8. Az előkészítő osztályos tanuló előrehaladásáról szóló jelentés	Csoportos tevékenységek, vita, esettanulmányok kidolgozása/ elemzése, tudományos cikkek elemzése, megbeszélése.	2 óra
9. A családdal való kommunikáció az előkészítő osztályban	Csoportos tevékenységek, vita, esettanulmányok kidolgozása/ elemzése, tudományos cikkek elemzése, megbeszélése.	2 óra
10. Objektív értékelés különböző típusú gyakorlatokon keresztül	Csoportos tevékenységek, vita, esettanulmányok kidolgozása/ elemzése, tudományos cikkek elemzése, megbeszélése.	2 óra
11. A feladatlap. Tantárgyteszt készítése	Csoportos tevékenységek, vita, esettanulmányok kidolgozása/ elemzése, tudományos cikkek elemzése, megbeszélése.	2 óra
12. Javítókulcs. A tantárgyteszt értékelése	Csoportos tevékenységek, vita, esettanulmányok kidolgozása/ elemzése, tudományos cikkek elemzése, megbeszélése.	2 óra
13. DIFER Programcsomag: Diagnosztikus fejlődésvizsgáló és kritériumorientált fejlesztő rendszer 4-8 évesek számára	Csoportos tevékenységek, vita, esettanulmányok kidolgozása/ elemzése, tudományos cikkek elemzése, megbeszélése.	2 óra
14. Ismétlés, a tantárgy értékelése	Megbeszélés	2 óra

Kötelező szakirodalom

1. témakör: Rapos Nóra (2022): A pedagógiai értékelés. In: Falus Iván (szerk): *A didaktika kézikönyve. Elméleti alapok a tanítás tanuláshoz*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 649-652.
2. témakör: Hercz Mária A pedagógiai értékelés gyakorlata. In Bábosik – Torgyik: *Pedagógusmesterség az Európai Unióban*. Eötvös Kiadó, Budapest, 2007 https://www.researchgate.net/profile/Maria-Hercz-Phd/publication/314225676_A_pedagogiai_ertekeles_gyakorlata/links/58bae44592851c471d5311f9/A-pedagogiai-ertekeles-gyakorlata.pdf
3. témakör: Cseh Ágnes Gabriella: *A tanulói értékelés széles körű értelmezése a gyakorlat számára*. http://www.tani-tani.info/082_cseh
4. témakör: Szabó-Thalmeiner Noémi (2007): A pedagógiai értékelés elmélete és gyakorlata. In Fóris-Ferenczi R., Birta-Székely N. (szerk) *Pedagógiai kézikönyv*. Az oktatás pedagógiaelméleti alapjai. Ábel Kiadó, Kolozsvár, 168-174.
5. témakör: Fóris-Ferenczi Rita (2008): *Tervezéstől az értékelésig. Tanterv- és értékelésmélet*. Ábel Kiadó. 160-163.
6. témakör: Szabó-Thalmeiner Noémi (2007): A pedagógiai értékelés elmélete és gyakorlata. In Fóris-Ferenczi R., Birta-Székely N. (szerk) *Pedagógiai kézikönyv*. Az oktatás pedagógiaelméleti alapjai. Ábel Kiadó, Kolozsvár, 177-195.
7. témakör: Rapos Nóra (2022): A pedagógiai értékelés. In: Falus Iván (szerk): *A didaktika kézikönyve. Elméleti alapok a tanítás tanuláshoz*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 649-652.
8. témakör: Bárdossy Ildikó, Dudás Margit, Pethóné Nagy Csilla, Priskinné Rizner Erika (2002) *A kritikai gondolkodás fejlesztése. Az interaktív és reflektív tanulás lehetőségei*. Pécsi Tudományegyetem, Pécs – Budapest, 314-374
9. témakör: Fóris-Ferenczi Rita (2008): A mérés eszközei. In Fóris-Ferenczi R.: *Tervezéstől az értékelésig. Tanterv- és értékelésmélet*. Ábel Kiadó, 171-185.
10. témakör: Csapó Benő (2005): Az előzetesen megszerzett tudás mérése és elismerése. Kutatási zárótanulmány. Nemzeti Felnőttképzési Intézet, Budapest. http://www.edu.u-szeged.hu/~csapo/publ/CSB_ElozetesTudas.pdf
11. témakör: Csonka Csabáné (2004): Szöveges értékelés. Ajánlás az általános iskolák 1-4. évfolyama számára. Oktatási Minisztérium, Budapest, 20-60.
12. témakör: Körössy Judit (1999): Az énkép összefüggése az iskolai teljesítménnyel. In: Mészáros Aranka (szerk) *Az iskola szociálpszichológiai jelenségtárháza*. Eötvös Kiadó, Budapest
13. témakör: Szabó-Thalmeiner Noémi (2007): A pedagógiai értékelés elmélete és gyakorlata. In Fóris-Ferenczi R., Birta-Székely N. (szerk) *Pedagógiai kézikönyv*. Az oktatás pedagógiaelméleti alapjai. Ábel Kiadó, Kolozsvár, 197-201.
14. témakör: M. Nádas Mária, Hunyady Györgyné (2014): Fekete pedagógia. Diszfunkcionális pedagógiai hatások az iskolában. In Hunyady Györgyné M. Nádas Mária: *Az iskolák változásai és változásai*. ELTE Eötvös Kiadó, 65-73.

Ajánlott szakirodalom

- Bartha Éva, Gaskó Krisztina, Golnhofer Erzsébet, Hegedűs Judit (2011): *Fejlesztő, támogató értékelés – de hogyan? Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közalapítvány*, Budapest
- Csapó Benő (1998): *Az iskolai tudás*. Osiris Kiadó, Budapest <http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tkt/iskolai-tudas-eloszo/adatok.html>
- Csapó Benő (2005): *Az előzetesen megszerzett tudás mérése és elismerése*. Kutatási zárótanulmány. Nemzeti Felnőttképzési Intézet, Budapest. http://www.edu.u-szeged.hu/~csapo/publ/CSB_ElozetesTudas.pdf
- Csapó Benő és Zsolnai Anikó (szerk) (2011). *Kognitív és affektív fejlődési folyamatok diagnosztikus értékelésének lehetőségei az iskola kezdő szakaszában*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest
- Dr. Tóth László (2000): *Pszichológia a tanításban*. Pedellus Tankönyvkiadó, Debrecen
- Gheorghe Oana (2017) *Impactul perceptiei sociale a profesiei de cadru didactic asupra performantelor sale profesionale*. Editura Universitară
- Kim Rita (1998): *A belső motivációt befolyásoló tényezők és megjelenésük a Montessori-pedagógiában*. <http://epa.oszk.hu/00000/00035/00014/1998-03-ta-Kim-Belso.html>
- Kollár Katalin (1999): *A kognitív diszsonancia és az elégtelen jutalom pszichológiája*. In: Mészáros Aranka (szerk) *Az iskola szociálpszichológiai jelenségtárháza*. Eötvös Kiadó, Budapest
- Manolescu Marin (2015): *Referentialul in evaluarea scolara*. Editura Universitară, Bucuresti
- Manolescu Marin (2016) *Perspective inovative ale evaluării în învățământul primar*. Evaluare digitala,

Editura Universitară, București

Nagy József, Józsa Krisztián, Vidákovich Tibor, Fazekasné Fenyvesi Margit (2004): DIFER Programcsomag: Diagnosztikus fejlődésvizsgáló és kritériumorientált fejlesztő rendszer 4-8 évesek számára. Mozaik Kiadó, Szeged, http://www.edu.u-szeged.hu/difer/download/jozsa_szamolasi

Nagy József, Józsa Krisztián, Vidákovich Tibor, Fazekasné Fenyvesi (2004): Az elemi alapkészségek fejlődése 4–8 éves életkorban. Mozaik Kiadó, Szeged. http://www.magyarpedagogia.hu/document/Hajdune_MP1043.pdf

Nelsen, Jane; Lott, Lynn; Glenn, H. Stephen (2016): Pozitív fegyelmezés az iskolában - A kölcsönös tisztelet, az együttműködés és a felelősségteljes gondolkodás kialakítása a tanítás során

Németh Erzsébet (1999): Hogyan jutalmazunk? A jutalom alkalmazásának előnyei és hátrányai a pedagógiában. In: Mészáros Aranka (szerk). *Az iskola szociálpszichológiai jelenségvilága*. Eötvös Kiadó, Budapest

Rapos Nóra (2022): A pedagógiai értékelés. In: Falus Iván (szerk): *A didaktika kézikönyve. Elméleti alapok a tanítás tanuláshoz*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 649-652.

Tallér Júlia – Zágón Bertalanné (2008): *Árnyalt tanulóértékelés*. Pedagógus-továbbképzési kézikönyv, Hallgatói Segédlet. Educatio Társadalmi Szolgáltató Közhasznú Társaság, Budapest. <https://docplayer.hu/255967-Arnyalt-tanuloertekeles.html>

Vidákovich Tibor (2004): Kimeneti szabályozás, standardizált értékelés, feladatbankok, tesztbankok. <http://www.oki.hu/oldal.php?tipus=cikk&kod=minoseg-tobbek-5vitaforum>

9. A tantárgy tartalmának egyezése a szakhoz kapcsolódó területen a tudományos közösség, a szakmai szövetségek és a munkaadók elvárásaival

A tantárgy tartalma összhangban van az ország más egyetemi központjaiban és külföldön alkalmazott gyakorlatokkal. Annak érdekében, hogy a tantárgy tartalmát jobban hozzáigazítsák a munkaerőpiac követelményeihez, megbeszéléseket és találkozókat szerveztünk mind az általános és óvodai oktatásban dolgozó tanárokkal, mind a szociokulturális környezetben működő munkaadók képviselőivel, nevezetesen az iskolai tanfelügyelőkkel, az oktatási intézmények igazgatóival.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1. Értékelés kritériumai	10.2. Értékelési módszer	10.3. Súly (%) a végső jegyben
10.4. Kurzus	A szakkifejezések ismerete és használata, a témák magas szintű elemzése és szintézise Képesség az iskolai értékelési helyzetek elemzésére az értékelélmélet szakkifejezéseinek alkalmazásával.	Írásbeli vizsga	66,66%
10.5. Szeminárium	Szemináriumokon való aktív részvétel Feladatlap és javítókulcs készítése óvodásoknak és kisiskolásoknak A reflektivitás és az önértékelési készségek fejlesztése	folyamatos értékelés (bejelentett szemináriumi munkák, házi feladatok megoldása és a szemináriumi munkában való részvétel)	33,33%

10.6. Minimálisan elvárt teljesítmény:

- az értékelélmélet alapfogalmainak megértése, bemutatása, a fogalmak közötti összefüggések magyarázata
- a témák alapfokú ismerete (a reprodukció szintjén)
- folyamatos szemináriumi tevékenység
- feladatlap készítése

Kitöltés dátuma

A kurzust tartó oktató aláírása

A szemináriumot tartó oktató aláírása

2024. szeptember 1.

Dr. Bordás Andrea

Szentes Henrietta

Tanszéki jóváhagyás dátuma:

A tanszékvezető aláírása:

.....

.....